

scenderint, cuius ibidem extuberanti^d processui, nervosa insertione simulambo coeuntes, tanquam trianguli uertice inferuntur, non admodum manifeste occipitis ossi, ad anteriorem dorsalis medullae foraminis^e sedem implantati. Ego hos musculos duorum duntaxat loco, ut scilicet unus utrinque habeatur numero, quamuis ex Galeni sententia singulos, duorum uice, aut trium etiam nonnulli enumerasse uideantur, quod quibusdam (uti opinor) inscriptionibus, secundum ipsorum fibrarum ductum exporrectis, instarq; albae lineae apparentibus animum attenderint. quamuis interim haec neque semper eadem, neq; tam paucae appareant, ut eorum beneficium utrinque solum duo tres ue recenseferi possent musculi, deinde etiam longè minus penetrant, quam ut in plures musculos alterius lateris musculum distinguere possent. At si musculi principijs insertionibusq; dissectionum Proceres attenti fuere, multò pluribus, quam tribus musculis hic noster conformaretur. nam tres musculi ad tres superiores thoracis uertebras ducerentur, & septem ad septem ceruicis, quare longè satius est, utrinq; unum enumerare musculum, aut, ut iam dixi, decem. Duobus his musculis ceruix proprio motu, & obscure caput ipsum flectitur, si enim utriusq; musculi partes simul omnes egerint, recta efficietur ceruicis flexio, uertebris scilicet mutuo sese succedentibus, at si alteruter tantum in se colligatur, in contractu latus ceruix inclinabitur, uti etiam musculi exortus, insertio, & fibrarum ductus, ipsiusq; continuas, luce clariùs commonstrant. Caterum hi musculi non solum ceruicem creduntur flectere, at etiam, uti paulò post audies, thoracis uertebras superiores. Quod uero Galenus parum rectè in Decimotertio de Partium usu hos musculos caput releuare, & sursum ducere docuerit, etiam si non prolixius id modò exequar, neminem latere fatiscio. Tercius & quartus, quorum alter in dextro est latere, alter uero in sinistro, ad hunc modum habent. Dexter ex superiori exterioriq; primae thoracis costae sede, carnosus ampliusq; enascitur, ex totius nimirum dextri lateris primae costae sede, quae à uertebris ad eam usque costae ossis^e regionem pertingit, quae iam in cartilagine degenerata est. Musculus ex hac enatus basi, sensim arctatur, & in omnium ceruicis uertebrarum transuersis processibus, interiori ipsorum sedi implantatur, fibras sursum oblique intrò produccens. Fibræ enim à costae regione uertebris proxima principium ducentes, in transuersum septimae ceruicis uertebrae processum inferuntur. Deinde huic sedi proximè in ortu subsequentes, transuerso sextae uertebrae processui adnascuntur, atque ita continua semper serie insertionem moluntur, ut illae tandem, quae costae cartilagini proximae sunt, primis ceruicis uertebris implantentur, totusq; musculus triangularem figuram referat, cuius primum latus primae thoracis costae exporrigitur, cui & id priuatim obtingit, quod^h foramine quodam peruium sit, quo axillari uenae, & arteriae, in brachium excurrentibus iter exhibet. Secundum autem latus ad ceruicis longitudinem, ipsiusq; in transuerso processum insertionem fertur. tertium uero, à costae cartilagine, ad transuersum primae ceruicis uertebrae processum.

Præsentis figura musculi, quem hic describimus, fibrarum naturam & serie, ac latera ruditer delineauimus. Significatur A ad B, ipsius latus uertebris exporrectum, C ad B, latus secundum costam ductum. G autem ad A latus, quod ab anteriori costae sede, oblique sursum ad musculi apicem contendit.

Huius musculi & sui coniugis functionem orationi adjiciam, ubi quintum & sextum expressero. Quintus itaque, qui sextum in sinistro latere sibi parem sortitur, principium in dorso assumit, ex transuersi sextae thoracis uertebrae processu radice, ad primum eius uertebrae posterioris processum, seu spinæ exortum. Hinc ascendens ex reliquarum quinque superiorum thoracis uertebrarum transuersis processibus enascitur, sensim crassior ualidioreq; redditus, quousq; admodum pertinaciter in externam sedem transuersi processus septimae ceruicis uertebrae, insertionem tentet. Huic enim primum musculus inferitur, & deinde reliquarum omnium ceruicis uertebrarum transuersis processibus, ad^h exteriorem eorundem sedem, quamquam inualidam, & non admodum patentem, in transuersum primae uertebrae processum implantationem (ut neque etiam tertius musculus) perficiat. Quinto itaq; & tertio musculo, qui dextris uertebrarum processibus inferuntur, ceruix duntaxat in dextrum latus inclinatur, recto quidem ductu, utriusque musculi una laborantibus, obliquo autè, alterutro duntaxat se colligente. Tertius enim, quiescente quinto, in latus quidem, sed magis antrorsum ceruicem inclinat, quintus autem in posteriora magis.

Musculi 3, 4, 5, 6, unus.

Septimus & octauus.

Septimus musculus, cui in sinistro latere octauus respondet, à septimae thoracis uertebrae spinæ radice, deinceps & à reliquarum succedentium uertebrarum spinarum quoq; radicibus, ubi inuicem uertebrae articulantur, principium sumit, non autem à spinarum lateribus, quæ^h musculo occupantur, quem decimumquintum enumerabo. Quando septimus hic musculus sensim ad ceruicem exporrectus, infimam ceruicis uertebram contingit, uehementius ampliorq; sede ab illa enascitur, & obscuram admodum insertionem illarum fibrarum, quæ à thoracis

uerteris originem duxere, in illius uertebrae spinam molitur. Reliquis autem ceruicis uertebrarum spinis ualide innascitur, atque ab earundem transuersorum processuum radice, noua semper initia educit, enatas perpetuo fibras spinæ superioris uertebrae tantisper inferens, donec ualidissime in totam^h inferiorem spinæ secundae ceruicis uertebrae sedem implantetur. dexterq; musculus sinistro coniungatur, uti et toto per ceruicem progressu mutuo accumbunt, haerentq; duntaxat uertebrarum spinis inuicem dirempti. Horum musculorum fibræ, non prorsus recta sursum conscendunt, uerum ab exterioribus sursum modicè intrò feruntur, quare etiam & hi quoq; musculi obliquis præsum motibus. Si enim septimus una cum octauo contrahatur, recta ceruicis peragetur extensio, aut sinistro laborante, & quiescente dextro, sinistro sursum extensio fiet. Quomodo solius dextri lateris musculo contracto, in dextrum quoque latus ceruix magis extenditur. Atque hi omnes, ceruicis potissimum famulantur motibus, ac inter musculos caput agentes subinde recensentur, etiam si caput secundario duntaxat moueant.

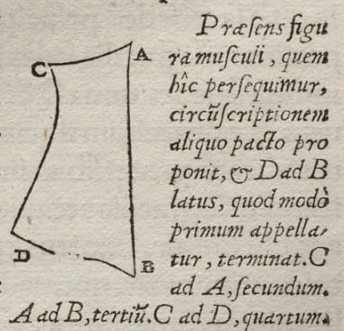
Nonus autem & decimus, quorum utrinque etiam unus est, in illorum musculorum habetur numero, qui ὤσας, & νευρομύηται, & ἀλώπεκος Græcis dicuntur, quamquam Clerachus exterior quoque, quos^h undecimum, & duodecimum, & decimumtertium, & decimumquartum in sermonis progressu numerabo, sic appellauerit. Quam uero dilucidè uereq; Galenus hos musculos, seu lumborum carnes (ut Interpretis uoce utar) descriperit, & num etiam similes, aut cani (qui hic musculis admodum ab homine uariar) ipsius enarratio conueniat, penes te esto iudicium. Ipsa enim similes non admodum quadrat, & longè minus homini, quod tum demum (si modò Galeni, uti sanè debemus omnes, studiosus fueris) abundè intelliges, quando hæc nostra adhibitis sectionibus, cum ipsius oraculis contuleris. Nolo enim prolixius sermonem uera narrantem, & alias satis diffusum quibusdam disputationibus hic interturbare, id satis esse ratus, si mea hæc cum Galeno pugnare moneam. In lumbis itaque, quando iam omnia intestina simul cum peritonæo resecta sunt, in hominibus utrinque tantum^h duo apparet musculi, quorum alter femoris famulatur motibus, alter uero huius Capitis nonus, erit dorsi motuum opifex.

Qui femoris motui præest, in Capite musculorum femur mouentium sextus habebitur, quamuis nunc obiter Galeni gratia, illum & hic describere nihil prohibeat, ut præsens sermo, Galeni de lumborum carnibus enarrationi abundè conferri possit. Ab undecimae itaque & duodecimae thoracis uertebrae corporis latere, quo costarum tuberculum excipit, carnosus^h oritur musculus, qui etiam à duarum, aliquando & trium, superiorum in lumbis uertebrarum corporibus carnosum similiter initium ducit, quod collectum teretem efficit musculum, ab interioribus dorsum uersus exteriora oblique descendentem, & semper quousque coxendicis^h os contingat, carneū. inibi enim arctatus & excarnis redditus, in teretè finit tendinem, qui tandem in^h minorem interiorē uē femoris processum^h insertus, femoris flexui auxiliatur. Hic musculus in lumbis modò magis, modò minus apparet liuidus, & potissimum iuxta ipsius tendinis productionem. Atque hic unus lumborum interiorū est, non quod lumbi uertebrarum motibus præsit, sed quod hic situm exigat. Musculum autem, qui ex ilium ossis cavitāte enatus, eandem cum prædicto in femur insertionem molitur, in lumborum musculorum numerum, uti nemo, quod sciam, & hæcenus, non repono. At^h secundus lumborum musculus insignis, crassus & carnosus est, priori subiectus, sed illo longè breuior & amplior. Enascitur enim ex^h posteriori superiorisq; ossis ilium cavitatis sede, quæ è regione superioris^h sedis primi sacri ossis transuersi processus habetur, deinde etiam ex tota illa ossis sacri quoque parte, musculus iste carneo crassoq; admodum principio exoritur, & modicè angustior redditus, sursum ad duodecimam ultimamq; thoracis costam protenditur, cui carnea insertionē inferiori in parte inferitur. Ab interno autem latere musculus iste^h transuersis omnium quinque lumborum uertebrarum processibus, secundum ipsarum longitudinem, ab interna sede inferitur, lateribus etiam uertebrarum, unde nerui primum emergunt, applantatus adeo, ut quadrangulum musculus hic cōstituat. Cuius unum latus in ilium osse, & sacro, ad exortus radicem censetur. secundū duodecimae thoracis costae longitudinis pars, tertium ipse lumborum uertebrarum quartum uero à duodecima costa, ubi iam à duodecima uertebrā aliquousque abcessit, ad externam exortus partem producit, quæ prope modum ad^h medium ossis ilium spinæ longitudinis consistit. Fibræ autem ipsius, ab exterioribus introrsum oblique ad superiora ascendunt, & quæ ab osse sacro principium ducunt, quinque & infimae lumborum uertebræ inferuntur. quæ autem has ordine insequitur, sensim in superiores uertebras definunt. Huic musculo, qui inter dorsum mouentes nonus mihi enumeratur, & decimo, qui noni musculi coniunx est, in se.

Nonus & decimus.

In Quinto, et secundo de Adm. sectio.

Qui musculi in anteriori lumborum sede de occurrant.

Præsentis figura musculi, quem hic persequimur, circumscriptionem aliquo pacto proponit, C ad B latus, quod modò primum appellatur, terminat. C ad A, secundum. A ad B, tertium. C ad D, quartum.